

PROGRAM PREVENCIJE OVISNIČKIH OBLIKA PONAŠANJA
KOD UČENIKA ŠESTOG RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

OTVORENI KIŠOBRAN

EVALUACIJA
2019./2020.

Nadica Puškaš, mag.act.soc.

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti

financirano od Ministarstva zdravstva, projekt „Zajedno protiv ovisnosti“

Otvoreni kišobran 2019./2020.

OTVORENI
KIŠOBRAN

2001.-2020.

CILJEVI PROGRAMA

- osvijestiti kod učenika kako pušenje i pijenje alkoholnih pića utječe na zdravlje, odnose u obitelji i odnose s vršnjacima
- ukazati na potrebu i mogućnost izbjegavanja ponašanja koja uvjetuju pojavu ovisnosti
- poticati razvoj umijeća donošenja odluka

KONKRETNE ZADAĆE PROGRAMA

- motivirati učenike za vlastito sudjelovanje u aktivnostima prevencije
- ispitati kakva su iskustva učenika s pušenjem i pijenjem alkoholnih pića
- provjeriti kako učenici prihvaćaju radionice kao način rada u prevenciji
- proširiti znanje učenika o štetnosti pušenja i alkohola
- pokušati utjecati na formiranje stavova o pušenju i alkoholu
- uključiti roditelje u program i potaknuti razgovor u obitelji o problemima ovisnosti

OTVORENI KIŠOBRAN

Evaluacija
programa
šk. god.
2019./2020.

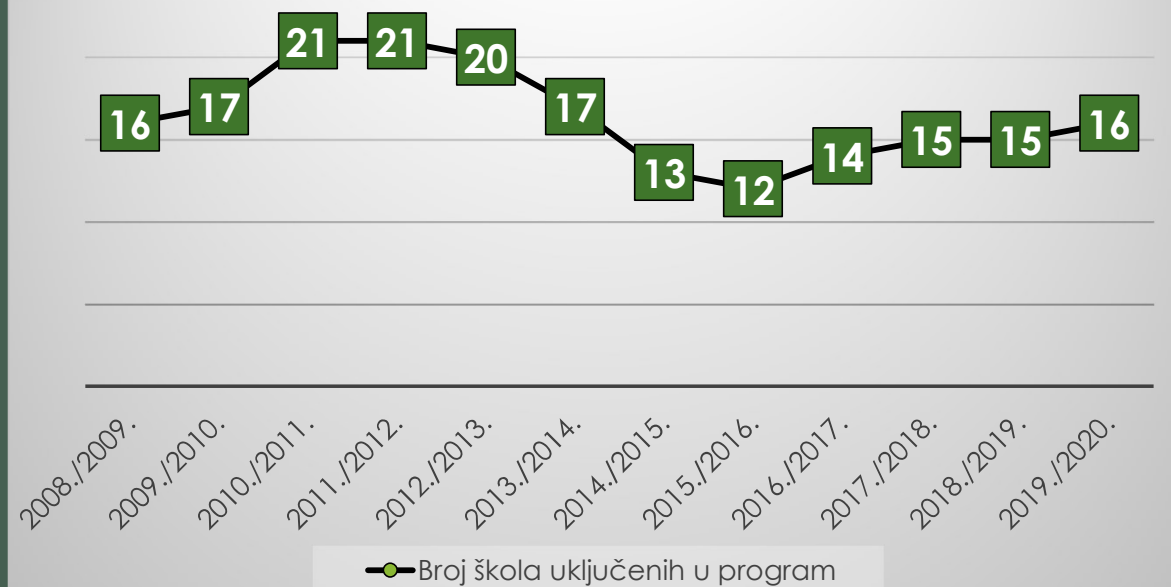
Otvoreni kišobran 2019./2020.

EVALUACIJA PROGRAMA ŠK. GOD. 2019./2020.

- Program je proveden u **16 osnovnih škola (34 odjeljenja)**
- Sudjelovalo **632 učenik i 295 roditelja**
- Anketiranje učenika rađeno On-line (u inicijalnoj anketi prošireno pitanjima u uzimanju energetske napitaka)
- Zbog opasnosti od COVID-a nastav u školama u ožujku je prekinuta, a time se prekinula i provedba projekta)
- Inicijalno anketiranje odradilo 15 škola, a finalno 11 škola (**obrađeni podaci 591 inicijalne ankete, 400 finalnih anketa, 295 anketa roditelja**)
- Koordinator u školama odradili **radionice s učenicima** (u jednoj školi nisu dovršili zadnju radionicu), **predavanje roditeljima** održano u 6 škola (u 5 škola predavanje održala socijalna radnica iz Zavoda), evaluacija od roditelja prikupljena u 9 škola

Broj škola uključenih u program

U Koprivničko-
križevačkoj
županiji
24 OŠ

U program se
uključuje više
od polovice
škola

ŠKOLE UKLJUČENE U PROGRAM 2019./2020.

OŠ Kalnik

OŠ "A.Nemčić
Gostovinski"
Koprivnica

OŠ Koprivnički
Ivanec

OŠ Legrad

OŠ Sidonije
Rubido Erdody
Gornja Rijeka

OŠ Koprivnički
Bregi

OŠ Mihovil
Pavlek Miškina
Đelekovec

OŠ Vladimir Nazor
Križevci

OŠ
Ferdinandovac

OŠ Molve

OŠ Ivan Lacković
Croata
Kalinovac

OŠ Ljudevita
Modeca Križevci

OŠ „Grigor Vitez“
Sv.Ivan Žabno

OŠ „Prof. B.Mader“
Novigrad P.

OŠ prof. Franje
Viktora Šignjara
Virje

OŠ Kloštar
Podravski

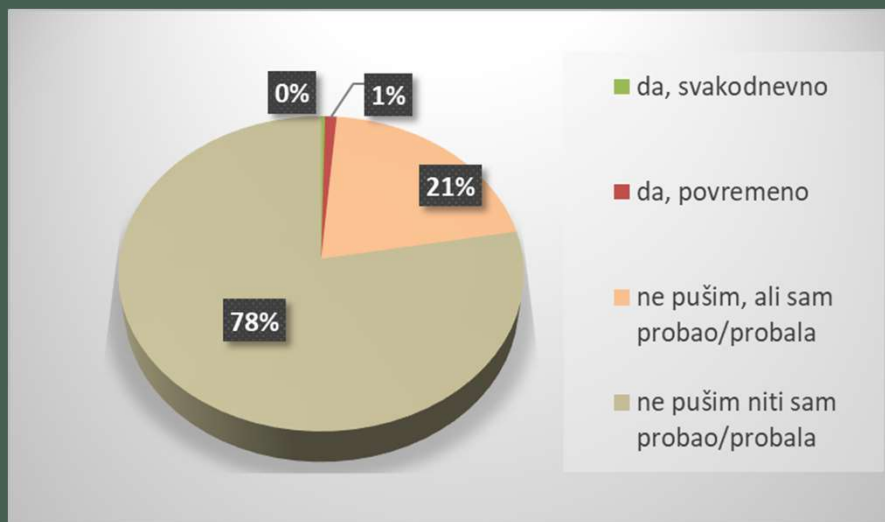
REZULTATI INICIJALNOG ANKETIRANJA 2019./2020.

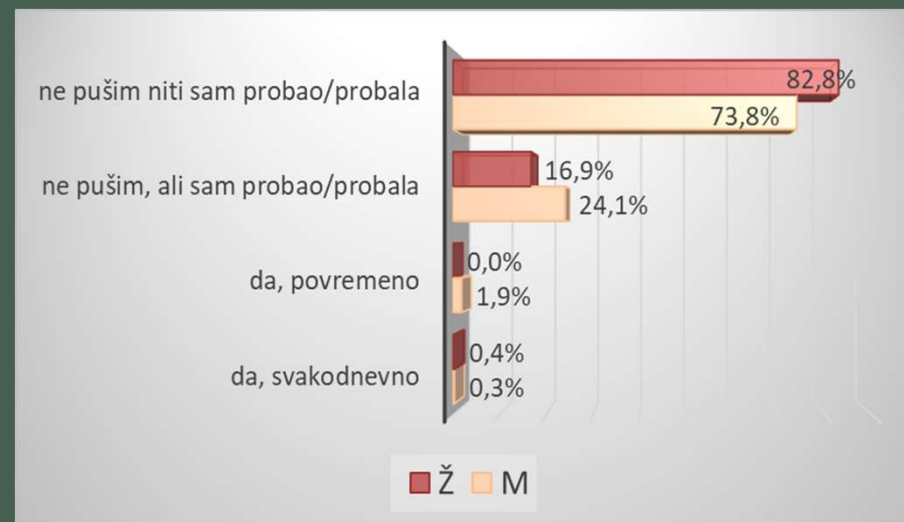
Otvoreni kišobran 2019./2020.

ISKUSTVO UČENIKA S PUŠENJEM 2019./2020.

Ukupni rezultati

Prikaz rezultata u odnosu na spol

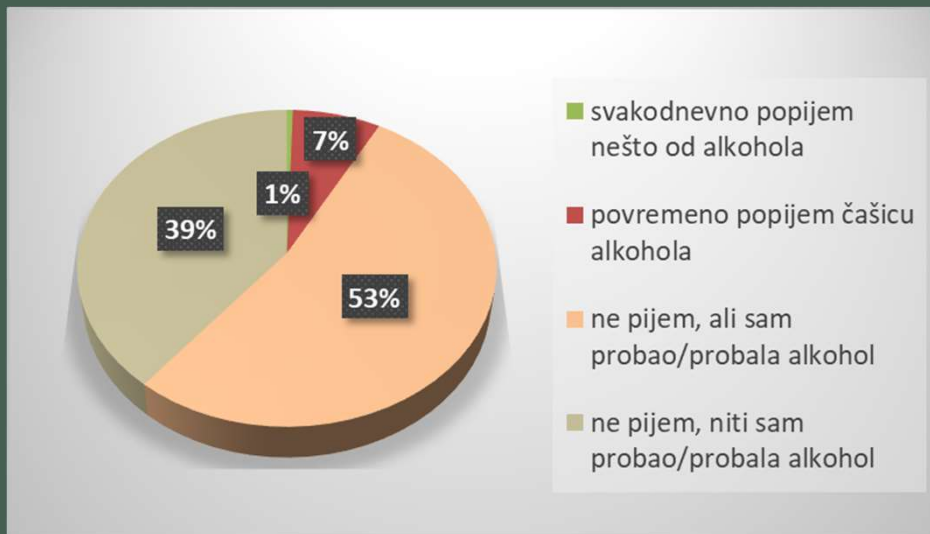
N=591

Otvoreni kišobran 2019./2020.

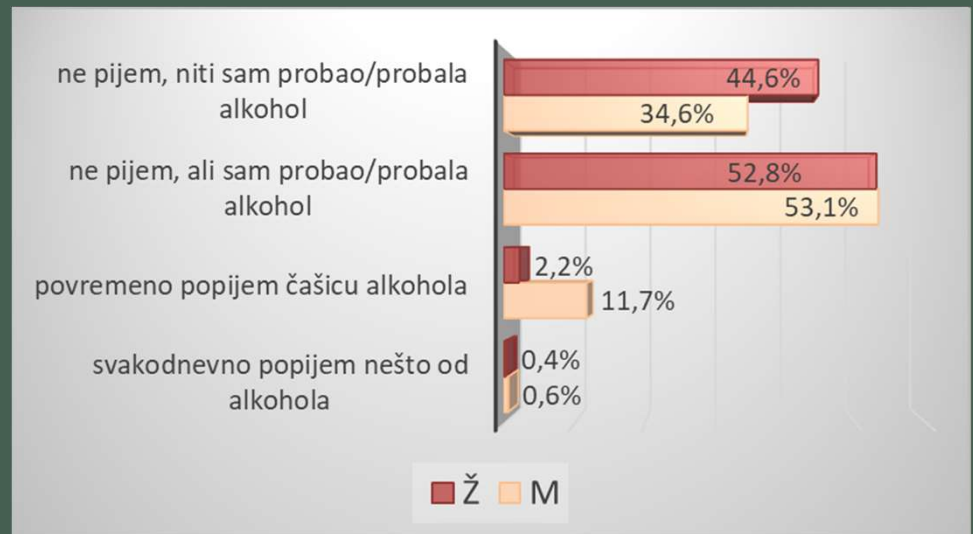

ISKUSTVO UČENIKA S PIJENJEM ALKOHOLNIH PIĆA 2019./2020.

Ukupni rezultati

Prikaz rezultata u odnosu na spol

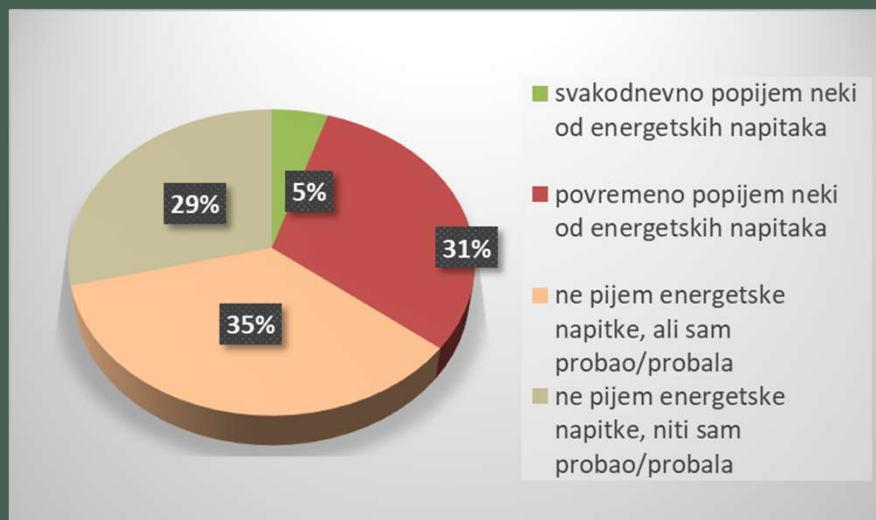

N=591

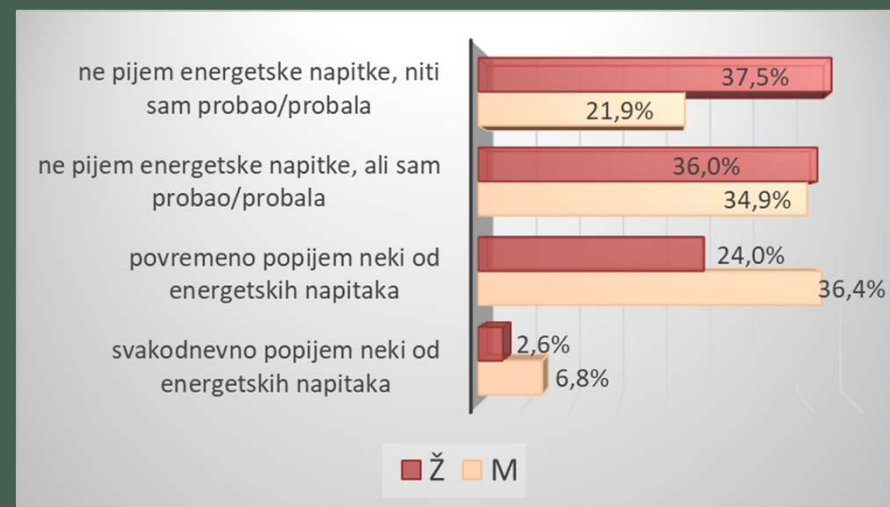
Otvoreni kišobran 2019./2020.

ISKUSTVO UČENIKA S PIJENJEM ENERGETSKIH NAPITAKA 2019./2020.

Ukupni rezultati

Prikaz rezultata u odnosu na spol

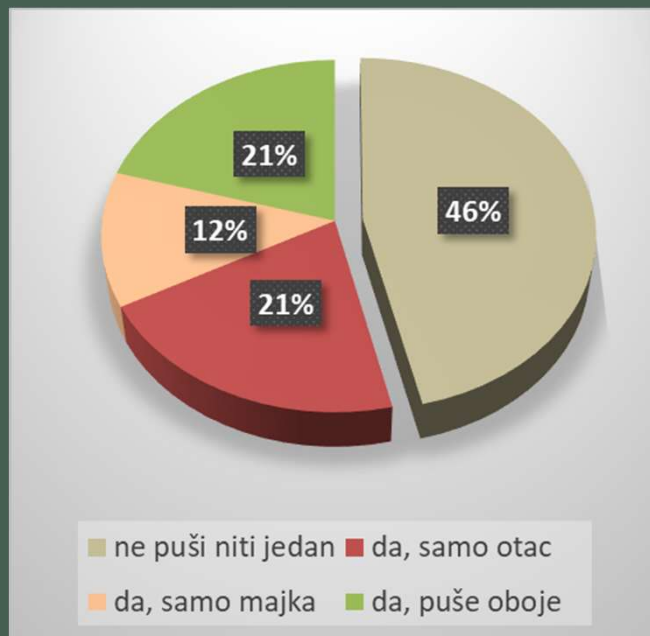

N=591

Otvoreni kišobran 2019./2020.

UČESTALOST PUŠENJA KOD RODITELJA

UČESTALOST PIJENJA ALKOHOLNIH PIĆA KOD RODITELJA

N=591

Otvoreni kišobran 2019./2020.

USPOREDBA

ISKUSTVA S PUŠENJEM I PIJENJEM ALKOHOLNIH PIĆA GENERACIJA DJECE ŠESTIH RAZEDA 2008./2009. –2019./2020.

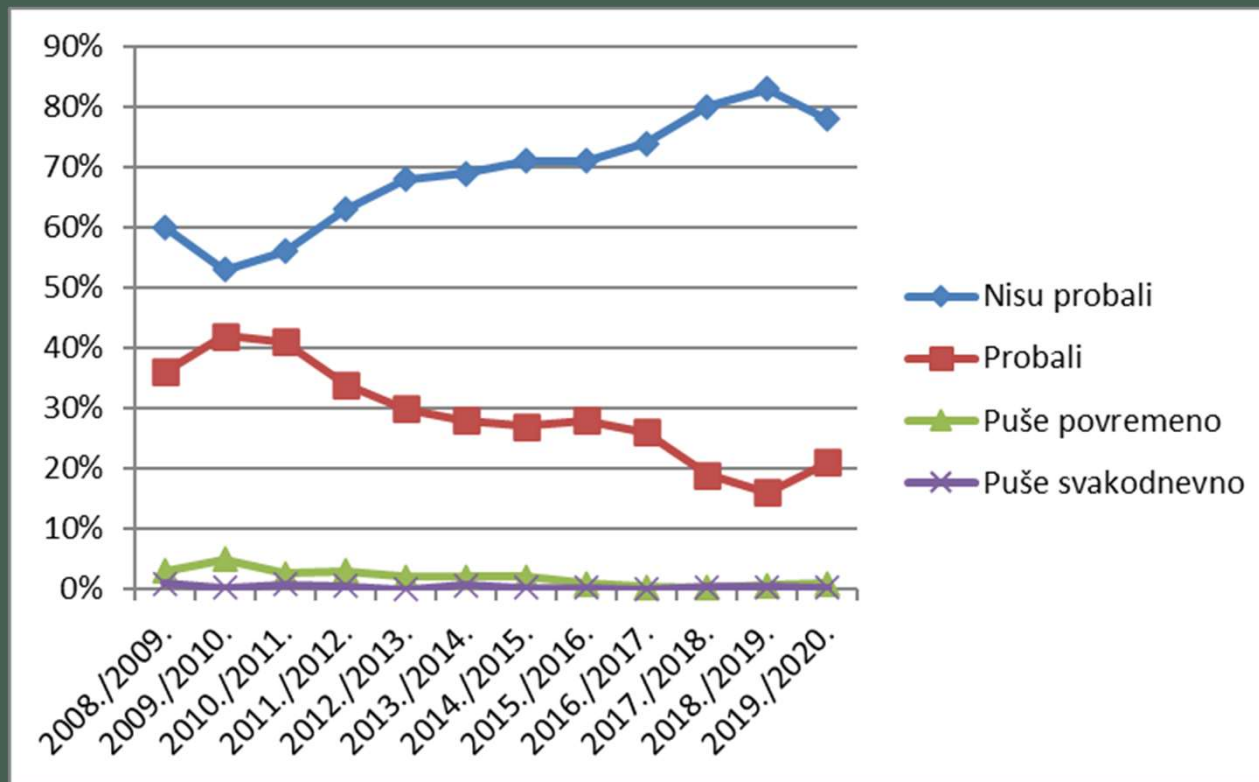

ISKUSTVO S PUŠENJEM

	Nisu probali	Probali	Puše povremeno	Puše svakodnevno
2008./2009.	60%	36%	3%	1,0%
2009./2010.	53%	42%	5%	0,3%
2010./2011.	56%	41%	3%	0,8%
2011./2012.	63%	34%	3%	0,5%
2012./2013.	68%	30%	2%	0,0%
2013./2014.	69%	28%	2%	0,6%
2014./2015.	71%	27%	2%	0,2%
2015./2016.	71%	28%	1%	0,3%
2016./2017.	74%	26%	0,40%	0,0%
2017./2018.	80%	19%	0,20%	0,4%
2018./2019.	83%	16%	0,60%	0,4%
2019./2020.	78%	21%	1,00%	0,3%

Otvoreni kišobran 2019./2020.

ISKUSTVO S PUŠENJEM

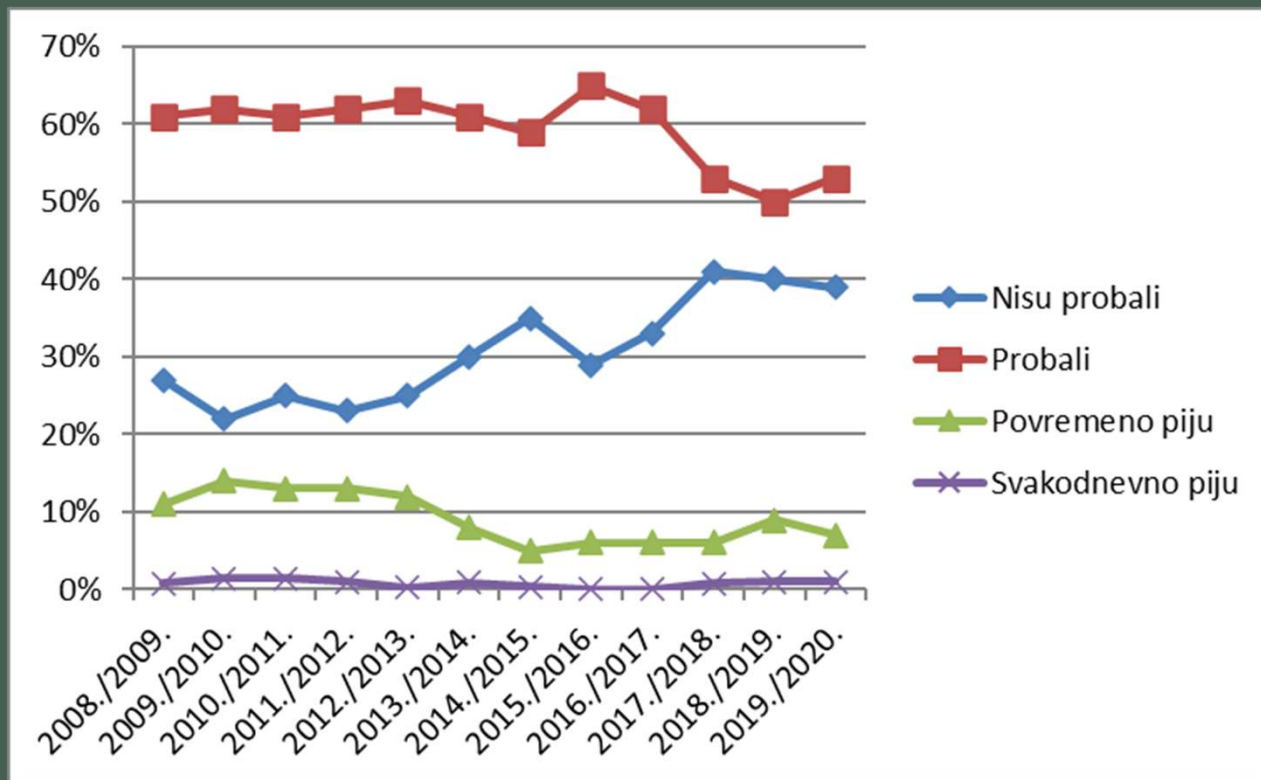
Otvoreni kišobran 2019./2020.

ISKUSTVO S PIJENJEM ALKOHOLNIH PIĆA

	Nisu probali	Probali	Povremeno piju	Svakodnevno piju
2008./2009.	27%	61%	11%	0,8%
2009./2010.	22%	62%	14%	1,4%
2010./2011.	25%	61%	13%	1,4%
2011./2012.	23%	62%	13%	1,0%
2012./2013.	25%	63%	12%	0,2%
2013./2014.	30%	61%	8%	0,9%
2014./2015.	35%	59%	5%	0,4%
2015./2016.	29%	65%	6%	0,0%
2016./2017.	33%	62%	6%	0,0%
2017./2018.	41%	53%	6%	0,8%
2018./2019.	40%	50%	9%	1,0%
2019./2020.	39%	53%	7%	1,0%

Otvoreni kišobran 2019./2020.

ISKUSTVO S PIJENJEM ALKOHOLNIH PIĆA

Otvoreni kišobran 2019./2020.

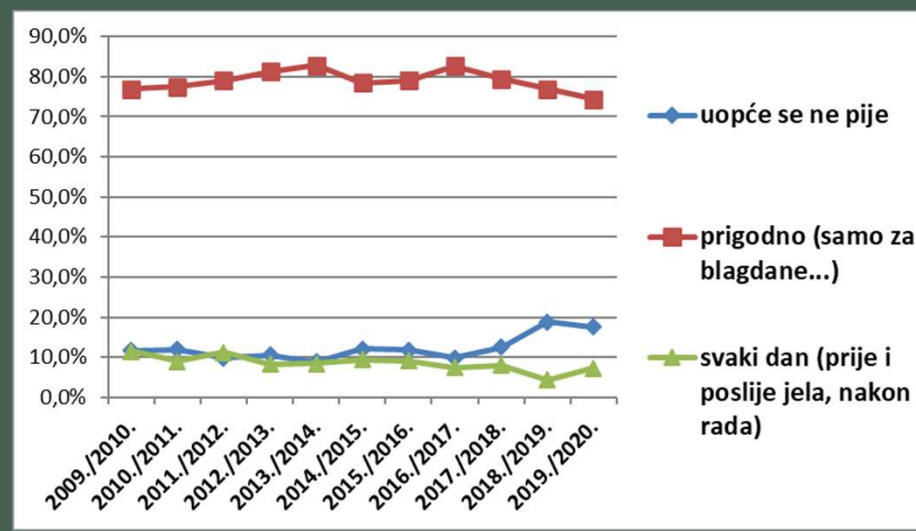
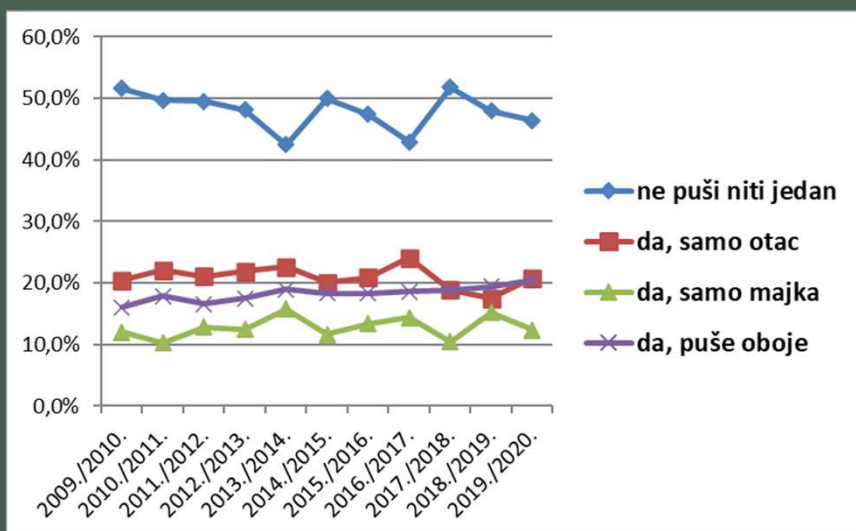
PUŠENJE U OBITELJI

	ne puši niti jedan	da, samo otac	da, samo majka	da, puše oboje
2009./2010.	51,6%	20,4%	12,0%	16,0%
2010./2011.	49,7%	22,1%	10,3%	17,9%
2011./2012.	49,5%	21,1%	12,8%	16,6%
2012./2013.	48,1%	21,9%	12,5%	17,5%
2013./2014.	42,5%	22,6%	15,8%	19,0%
2014./2015.	50,0%	20,1%	11,6%	18,3%
2015./2016.	47,4%	20,9%	13,4%	18,3%
2016./2017.	42,9%	24,1%	14,4%	18,6%
2017./2018.	51,8%	18,9%	10,4%	18,9%
2018./2019.	47,9%	17,5%	15,2%	19,4%
2019./2020.	46,4%	20,8%	12,4%	20,5%

PIJENJE ALKOHOLA U OBITELJI

	uopće se ne pije	prigodno (samo za blagdane...)	svaki dan (prije i poslije jela, nakon rada)
2009./2010.	11,6%	76,9%	11,5%
2010./2011.	12,0%	77,5%	9,0%
2011./2012.	9,8%	79,0%	11,2%
2012./2013.	10,5%	81,2%	8,3%
2013./2014.	8,8%	82,8%	8,4%
2014./2015.	12,1%	78,4%	9,4%
2015./2016.	11,8%	79,0%	9,2%
2016./2017.	9,9%	82,6%	7,5%
2017./2018.	12,5%	79,4%	8,0%
2018./2019.	18,8%	76,9%	4,4%
2019./2020.	17,6%	74,5%	7,3%

PUŠENJE I PIJENJE ALKOHOLA U OBITELJI

REZULTATI PROVEDBE PROGRAMA

ZNANJE O ŠTETNOSTI PUŠENJA

Kako ocjenjuješ svoje znanje o štetnosti pušenja?	Nedovoljno	Dovoljno	Dobro	Vrlo dobro	Odlično	Prosječna ocjena
Inicijalno	66 (11%)	54 (9%)	123 (21%)	149 (25%)	199 (34%)	3,6
Finalno	35 (9%)	35 (9%)	58 (15%)	130 (33%)	138 (35%)	3,8

ZNANJE O ŠTETNOSTI ALKOHOLA

Kako ocjenjuješ svoje znanje o štetnosti alkohola?	Nedovoljno	Dovoljno	Dobro	Vrlo dobro	Odlično	Prosječna ocjena
Inicijalno	70 (12%)	62 (10%)	137 (23%)	156 (26%)	166 (28%)	3,5
Finalno	30 (8%)	39 (10%)	57 (14%)	131 (33%)	142 (36%)	3,8

N=591 inic.,400 fin.

Otvoreni kišobran 2019./2020.

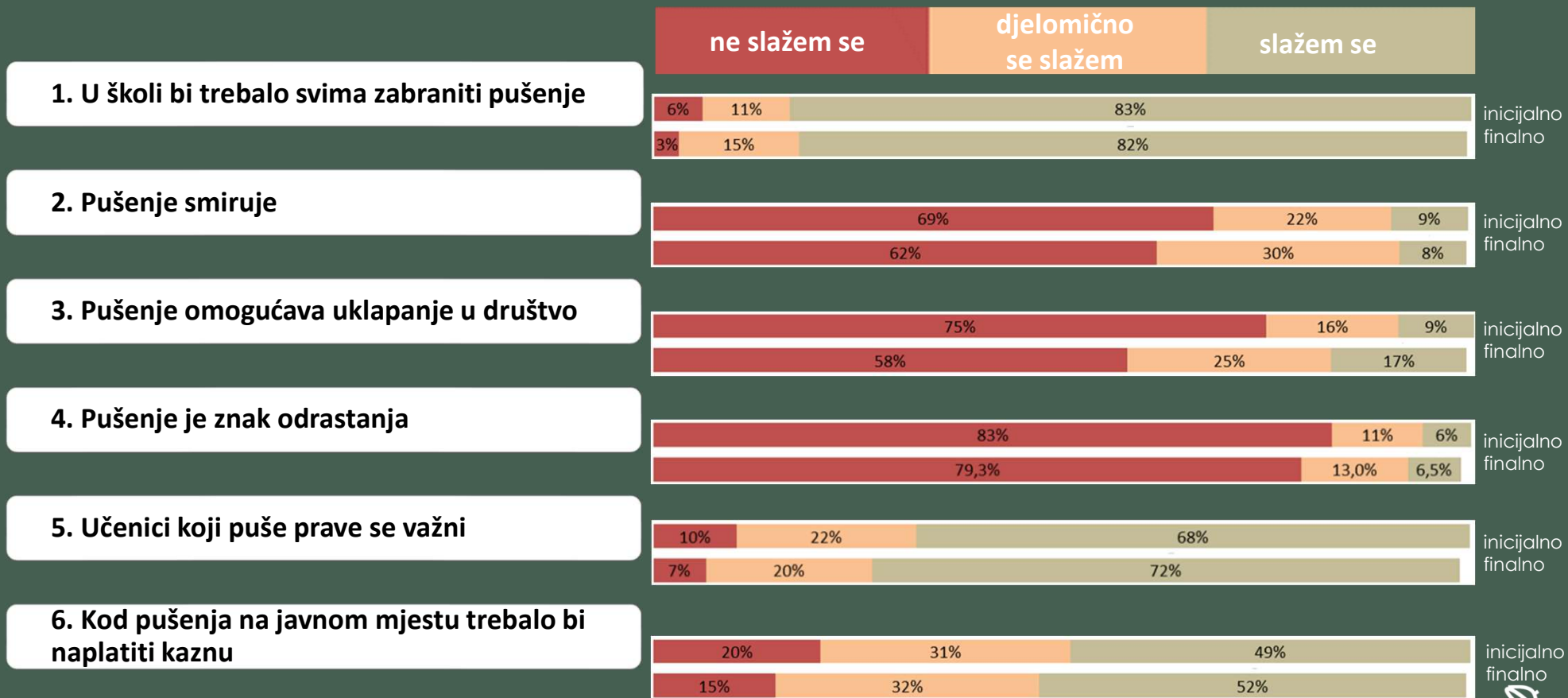
ZNANJE O ŠTETNOSTI ENERGETSKIH NAPITAKA

Kako ocjenjuješ svoje znanje o štetnosti pušenja?	Nedovoljno	Dovoljno	Dobro	Vrlo dobro	Odlično	Prosječna ocjena
Inicijalno	66 (11%)	79 (13%)	144 (24%)	156 (26%)	146 (25%)	3,4

N=591 inic.

Otvoreni kišobran 2019./2020.

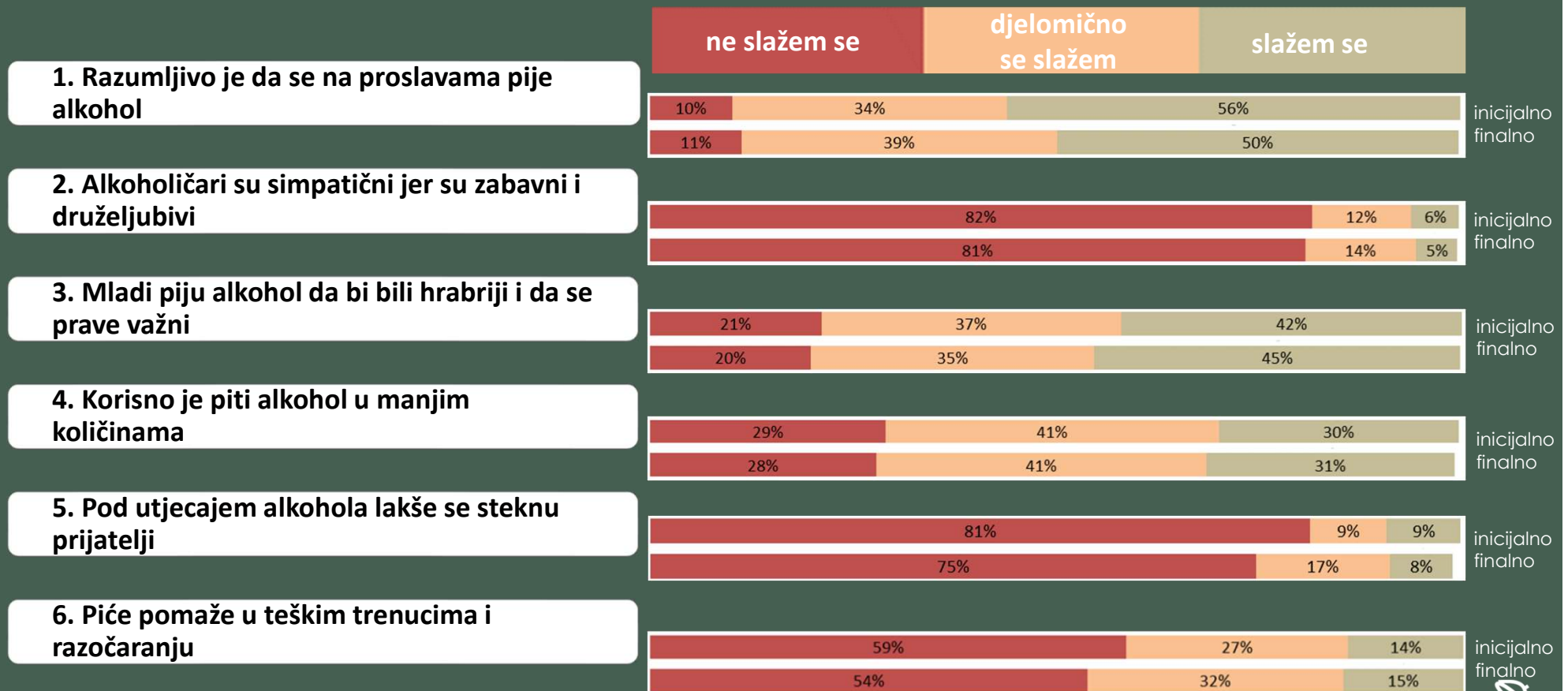
STAVOVI UČENIKA PREMA PUŠENJU

N=591 inic., 400 fin.

Otvoreni kišobran 2019./2020.

STAVOVI UČENIKA PREMA ALKOHOLU

N=591 inic., 400 fin.

Otvoreni kišobran 2019./2020.

OCJENA RADA U RADIONICAMA

R.B.	Naziv radionice	Cilj	Ocjena
1	UPOZNAJMO SE BOLJE	<ul style="list-style-type: none">◆ aktivno slušanje◆ verbalizacija i iznošenje misli i osjećaja◆ poticanje tolerancije u komunikaciji◆ opuštanje i zabava◆ međusobno zbližavanje	4,49
2	MALI PRINC	<ul style="list-style-type: none">◆ obrada prigodnog teksta◆ rasprava o problemima koje izaziva alkohol◆ obnova i sistematiziranje znanja o štetnosti alkohola◆ likovna ilustracija◆ usvajanje stavova o pijenju alkohola kao rizičnom ponašanju	4,41

OCJENA RADA U RADIONICAMA

R.B.	Naziv radionice	Cilj	Ocjena
3	PUŠENJE I ZDRAVLJE	<ul style="list-style-type: none">♦ rad u malim grupama♦ prezentacija znanja pred većom grupom♦ usvajanje znanja o štetnosti pušenja na zdravlje i izgled♦ prihvaćanje nepušenja kao poželjnog i zdravog načina ponašanja	4,40
4	KAKO REĆI NE	<ul style="list-style-type: none">♦ igranje uloga♦ spoznaja o važnosti donošenja svakodnevnih odluka♦ naučiti učenike kako se mogu oduprijeti negativnim pritiscima i nagovorima♦ doprinos učenju socijalnih vještina	4,47

EVALUACIJA RADA U RADIONICAMA

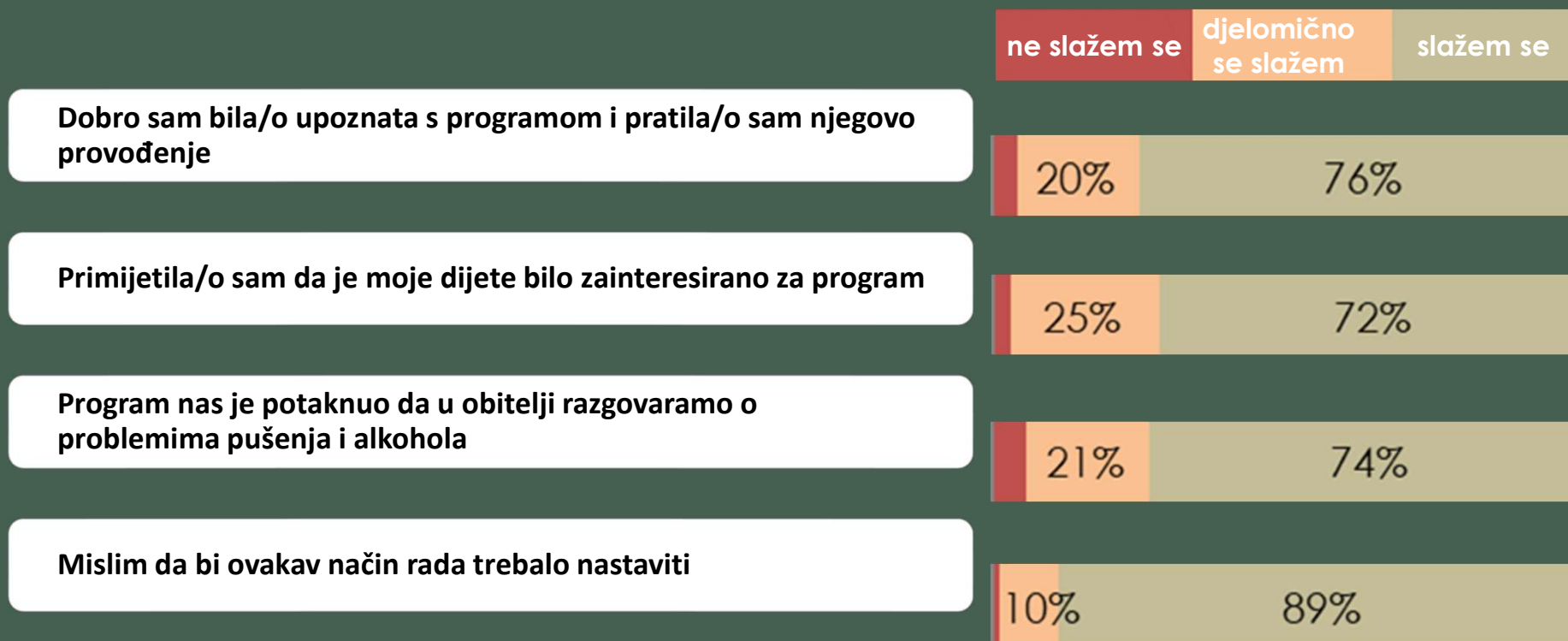
N=400

Otvoreni kišobran 2019./2020.

KOMENTARI

- bilo mi je zabavnooo
- Sviđalo mi se jer je bilo poučno.
- na radionicama sam se zabavila i upoznala osobine ostalih učenika našeg razreda.
- DAB!!! (bil je dobar tako se samo kaze na cool jeziku)
- sviđa mi se ovaj načina rada samo što je malo pre dug i malo dosadan.
- ovo je korisno za neke ali ne za mene znaop sam sve ovo i prije 10 godina
- Moramo usporiti s alkoholima i pušenjem
- gubljenje vremena
- Bilo je malo dosadno, LIJEP POZDRAV
- Radionice su mi se sviđale samo zato što smo na njima glumili, a ja volim glumiti.

EVALUACIJA RODITELJI

N=295

Otvoreni kišobran 2019./2020.

ZAKLJUČCI

- Program proveden u 16 škola, 34 odjeljenja, sudjelovalo 632 učenika i 295 roditelja
- Unatoč prekidima dovršene gotovo sve planirane aktivnosti
- 22% učenika imalo je prva iskustva s pušenjem, a 61% iskustvo s pijenjem alkoholnih pića; 54% roditelja puši, a 75% pije prigodno i uz blagdane
- Uočava se trend pada udjela djece koja su probala pušiti od 2009.-te, te trend pada udjela djece koja su probala piti od 2015.-te. uz blaga odstupanja u ovoj godini
- Učenici visoko procjenjuju svoje znanje o štetnosti pušenja i alkohola (3,6 inicijalno kod pušenja, -3,5 inicijalno kod alkohola), procjena znanja raste u finalnom anketiranju (3,8)

ZAKLJUČCI

- Učenici su jasnih stavova spram pušenja, dominantan je stav da pušenjem i pijenjem mladi žele na sebe skrenuti pažnju okoline i žele se napraviti važni
- Učenici su prihvatili radionice kao zanimljiv i primjeren način rada te im dali visoke ocjene (prosječna ocjena radionica je 4,4)
- Učenici su bili motivirani za ponuđeni program prevencije, ističe se visoko slaganje s tvrdnjom da su ih voditelji radionica podržavali i bili pristupačni (73%), te da su naučili nešto novo o štetnosti pušenja i alkohola (65%)
- Većina roditelja (89%) i učenika (55%) misli da bi ovakav način rada trebalo nastaviti

ZAKLJUČCI

- Ovogodišnju provedbu programa usmjerili i dodatnoj temi energetske napitake i njihovoj štetnosti za djecu
- Održali predavanja koordinatorima programa, anketirali učenike, te skrenuli pažnju roditeljima na štetnost uzimanja energetske napitake za djecu
- Energetske napitke konzumira zabrinjavajuće veliki udio učenika 71% (35% ih je probalo, 31% konzumira povremeno, 5% redovito)
- Učenici visoko procjenjuju svoje znanje o štetnosti energetske napitake 3,4 (niža procjena znanja u odnosu na procjenu znanja o alkoholu i pušenju)

HVALA NA POZORNOSTI!